

VÝBĚROVÁ REŠERŠE

Z PEDAGOGICKÉ BIBLIOGRAFICKÉ DATABÁZE

ZE ZAHRANIČNÍCH ČASOPISŮ

LISTOPAD

Plné texty článků lze objednat emailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

Creative methods developed to facilitate the voices of children and young people with complex needs about their education : a systematic review and conceptual analysis of voice / [**Tvůrčí metody vyvinuté s cílem usnadnit vyjádření názoru dětem a mladým lidem s komplexními vzdělávacími potřebami : systematický přehled a koncepční analýza vyjadřování**] / Stephanie Lewis-Dagnell, Sarah Parsons, Hanna Kovshoff -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research review -- ISSN 1747-938X -- Roč. 18, č. 39 (May), s. 1-17.

Studie se zaměřuje na problémy týkající se výzkumu vyjadřování vzdělávací zkušenosti u dětí a mladých lidí se speciálními potřebami a/nebo postižením. Poukazuje na to, že dosavadní výzkumy byly zaměřeny spíše na děti se schopností verbálně komunikovat, zatímco ostatní byly opomíjeny. Studie dále doplňuje tyto mezery přehledem kreativních metod, jež je možné používat při práci s výše zmíněnými skupinami.

potřeba ; handicap ; vzdělávání ; učení ; školství ; systém výchovy a vzdělávání ; postižený ; metodologie ; výzkum ; metoda výzkumu ; praxe ; inkluze ve vzdělávání ; výsledek výzkumu

<http://katalog.npmk.cz/documents/529200>

2.

Effectiveness of relationships and sex education : a systematic review of terminology, content, pedagogy, and outcomes / [**Efektivita vztahů a sexuální výchova : systematický přehled terminologie, obsahu, pedagogiky a výsledků**] / Lisa van Leent, Kerryann Walsh, Claire Moran, Kirstine Hand, Sally French -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research review -- ISSN 1747-938X -- Roč. 18, č. 39 (May), s. 1-24.

Článek podává systematický přehled celkem 134 publikovaných výzkumů na téma školních vztahů a sexuální výchovy pro děti od 4 do 18 let. Snaží se identifikovat termíny používané k popisu sexuální výchovy, obsah zahrnutý v osnovách, metody hodnocení tohoto předmětu a jeho implementaci. Článek kritizuje například nejednotnost kurikula a následný vznik hybridních programů, což vedlo i k odlišným výzkumům.

školství ; žák ; vzdělávání ; učení ; výuka ; kurikulum ; učební osnovy ; sexuální výchova ; systém výchovy a vzdělávání ; efektivnost vzdělávání ; výzkum ; metoda výzkumu ; výsledek výzkumu ; hodnocení ; terminologie ; věk 4-18

<http://katalog.npmk.cz/documents/529237>

3.

Effects of learner-generated outlining and instructor-provided outlining on learning from text : a meta-analysis / [Účinky osnovy vytvořené žákem a osnovy poskytované instruktorem na učení z textu : metaanalýza] / Héctor R. Ponce, Richard E. Mayer, Ester E. Méndez -- eng --
Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research review -- ISSN 1747-938X -- Roč. 18, č. 39 (May), s. 1-17.

Studie analyzuje na základě předešlých výzkumů účinek tvorby osnovy na učení se z textu. Porovnává výsledky výzkumů, v nichž se pracovalo se dvěma skupinami, přičemž v jedné z nich si osnovy vytvářeli sami žáci či studenti a ve druhé z nich, kontrolní, pracovali s osnovou již danou. Přichází s výsledkem, že tvorba vlastní osnovy zlepšuje paměť a schopnost porozumět textu nebo řešit písemné úlohy.

porozumění textu ; domácí příprava žáků a studentů ; vzdělávání ; učení ; dovednost ; žák ; student ; tvorba učebních pomůcek ; schopnost učení ; paměť ; výzkum ; metoda výzkumu ; skupina ; výsledek výzkumu

<http://katalog.npmk.cz/documents/529169>

4.

The evaluation of school-university partnerships that improve teaching and learning practices : a systematic review / [Hodnocení partnerství škola-univerzita, která zlepšují výukové a učební postupy : systematický přehled] / Edna Milena Sarmiento-Márquez, Gerti Pishtari, Luis P. Prieto, Katrin Poom-Valickis -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research review -- ISSN 1747-938X -- Roč. 18, č. 39 (May), s. 1-24.

Článek představuje systematický přehled literatury o partnerstvích mezi školami a univerzitami, jejichž cílem byla podpora změn ve výuce a učení. Zaměřuje se přitom rovněž na hodnocení vývoje meziškolského partnerství a snaží se poukázat na některé mezery a příležitosti k pokroku jeho výzkumu.

partnerství škol ; vztahy mezi školami ; vzdělávání ; učení ; výuka ; systém výchovy a vzdělávání ; spolupráce ; hodnocení vzdělávacího systému ; výzkum ; metoda výzkumu ; praxe ; škola ; univerzita

<http://katalog.npmk.cz/documents/529196>

5.

Finančná situácia študentov vysokých škôl na Slovensku a skúmanie rizikových skupín študentov z hľadiska financií : analýza dát z prieskumu EUROSTUDENT 8 / [The financial situation of university students in Slovakia and the study of risk groups of students from the point of view of finances : analysis of data from the EUROSTUDENT 8 survey] / Dávid Pelošjan -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Academia : súčasnosť a perspektíva vysokých škôl -- ISSN 1335-5864 -- Roč. 34, č. 2-3 (2023), s. 15-26.

Článek se zaměřuje na výzkum finanční situace vysokoškolských studentů na Slovensku a jejich rizikových skupin, mezi něž patří například studenti z nízkopříjmových rodin, studenti starající se o děti či studenti se specifickými potřebami. Analyzuje přitom zdroje příjmů studentů, studentské výdaje a negativní dopady na studium (například demotivace studentů ve vzdělávání, která může vést až k nižší šanci na uplatnění na trhu práce). Výsledky shrnuje v závěru.

vysokoškolské studium ; vysoká škola ; student ; studentský život ; finance ; příjem ; vzdělávání ; náklady na vzdělání ; trh práce ; výdaje ; uplatnění ; riziková skupina ; péče o dítě ; socioekonomický status ; speciální vzdělávací potřeby ; motivace ; Slovensko ; nízkopříjmová rodina

<http://katalog.npmk.cz/documents/530628>

6.

The impact of Covid-19 on student achievement : evidence from a recent meta-analysis / [Dopad COVID-19 na výsledky studentů : důkazy z nedávné metaanalýzy] / Giorgio Di Pietro - eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research review -- ISSN 1747-938X -- Roč. 18, č. 39 (May), s. 1-18.

Cílem textu je prozkoumat dopad uzavření škol během pandemie COVID-19 na výsledky studentů a žáků. Materiálem výzkumu je celkem 39 studií pokrývajících 19 zemí a zaměřujících se jak na základní, tak střední školství. Studie přichází především se zjištěním negativního dopadu na předměty, jako je matematika a přírodní vědy, a na schopnost doučit se po skončení pandemie zameškané učivo.

covid-19 ; žák ; vzdělávání ; učení ; výuka ; školství ; systém výchovy a vzdělávání ; přírodní vědy ; matematika ; výzkum ; metoda výzkumu ; výsledek výzkumu ; nedostatky ve vzdělání ; hodnocení ; uzavření škol

<http://katalog.npmk.cz/documents/529236>

7.

Let's talk evidence : the case for combining inquiry-based and direct instruction / [Pojdme mluvit o důkazech : případ kombinování badatelské a přímé výuky] / Ton de Jong, Ard W. Lazonder, Clark A. Chinn, Frank Fischer, Janice Gobert, Cindy E. Hmelo-Silverf, Ken R. Koedinger, Joseph S. Krajcik, Eleni A. Kyza, Marcia C. Linn, Margus Pedaste, Katharina Scheiterl, Zacharias C. Zacharia -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research review -- ISSN 1747-938X -- Roč. 18, č. 39 (May), s. 1-14.

Článek se zaměřuje na efektivitu přímé a badatelské výuky (tj. výuky založené na dotazování) pro získávání znalostí. Porovnává jejich výhody či nevýhody a faktory, jež je ovlivňují (například cíl učení, předchozí znalosti studentů a žáků a jejich charakteristiky). Na základě výsledků doporučuje tyto výuky v praxi kombinovat.

výuka ; badatelsky orientovaná výuka ; znalost ; učení ; dovednost ; žák ; student ; praxe ; efektivnost vzdělávání ; cíl výuky ; výzkum ; metoda výzkumu ; výsledek výzkumu ; výhody ; nevýhody

<http://katalog.npmk.cz/documents/529172>

8.

On the role of linguistic features for comprehension and learning from STEM texts : a meta-analysis / [O roli jazykových prvků v porozumění a učení se z textů STEM : metaanalýza] / Anselm R. Strohmaier, Timo Ehmke, Hendrik Härtig, Dominik Leiss -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research review -- ISSN 1747-938X -- Roč. 18, č. 39 (May), s. 1-23.

Článek představuje syntézu 45 experimentálních studií, které zkoumaly vliv jazykových modifikací (například snížení syntaktické složitosti a složitosti na úrovni slov nebo zvýšení lokální koheze) na porozumění textu u studentů a žáků technických, matematických, přírodovědných a strojírenských oborů. Článek zdůrazňuje potenciál a limity jazykových úprav a poskytuje implikace pro pedagogickou praxi.

porozumění textu ; strojírenství ; matematika ; přírodní vědy ; technické studium ; vzdělávání ; učení ; výuka ; syntéza ; systém výchovy a vzdělávání ; student ; výzkum ; metoda výzkumu ; žák ; výsledek výzkumu ; jazyková dovednost ; modifikace

<http://katalog.npmk.cz/documents/529253>

9.

Prieskum EUROGRADUATE v európskom a národnom kontexte / [EUROGRADUATE survey in the European and national context] / František Blanár -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Academia : súčasnosť a perspektíva vysokých škôl -- ISSN 1335-5864 -- Roč. 34, č. 2-3 (2023), s. 27-31.

Článek se zabývá průzkumem EUROGRADUATE, jehož cílem je sledování přechodu vysokoškolských absolventů na trh práce na evropské úrovni. Představuje jeho historii a implementaci na Slovensku, včetně průběhu, sběru dat, cílové skupiny zkoumaných osob a struktury (modul A, B, C).

vysokoškolské studium ; vysoká škola ; student ; přechod ze školy do zaměstnání ; výzkum ; metoda výzkumu ; výsledek výzkumu ; dotazník ; trh práce ; absolvent vysoké školy ; uplatnění ; sledovaná skupina ; Slovensko ; země Evropské unie ; 2004-

<http://katalog.npmk.cz/documents/530743>

10.

Procesy internacionalizácie vysokého školstva v Európe / [Internationalization processes of higher education in Europe] / Dagmar Lesáková -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Academia : súčasnosť a perspektíva vysokých škôl -- ISSN 1335-5864 -- Roč. 34, č. 2-3 (2023), s. 4-14.

Článok sa zaoberá témou procesu internacionalizácie vysokých škôl v rámci Európy. Predstavuje faktory, ktoré ju ovplyvňujú (napríklad projekt Erasmus počas posledných tridsať rokov), jej trendy (rôst), stratégie (smiešaná mobilita, vďaka ktorej sa študenti môžu zúčastniť online predmetov zahraničných škôl) a ciele (zvyšovanie kvality vzdelávania, konkurenceschopnosti, rast reputácie školy). Pozornosť venuje rovnako historickému kontextu internacionalizácie a tomu, ako prebieha v prostredí zahraničnom a domacom (slovenskom).

vysokoškolské štúdium ; vysoká škola ; kvalita vzdelávania ; študijný program ; medzinárodné vzdelávanie ; mobilita študentov ; vzdelávanie ; mobilita učiteľov ; zahraničí ; medzinárodná spolupráca ; trend ; partnerstvo škôl ; spolupráca medzi univerzitami ; systém výchovy a vzdelávania ; Erasmus+ (program) ; Európa ; Slovensko ; konkurenceschopnosť ; internacionalizácia ; stratégia

<http://katalog.npmk.cz/documents/530627>

11.

School-based teaching for democracy : a systematic review of teaching methods in quantitative intervention studies / [Školní výuka pro demokracii : systematický přehled vyučovacích metod v kvantitativních intervenčních studiích] / Jip Y. Teegelbeckers, Hessel Nieuwelink, Ron J. Oostdam -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research review -- ISSN 1747-938X -- Roč. 18, č. 39 (May), s. 1-22.

Autoři se v článku zaměřili na zkoumání vyučovacích metod, jež jsou vyučujícími používány ve "výuce demokracie". Na základě 51 studií definovali pět metod (výuku v malých skupinách, úkoly, občanské projekty a praktikování demokratického rozhodování), na které následně nahlíželi z hlediska jejich účinnosti, charakteristik a potenciálu podpořit demokratické kompetence. Výsledky shrnují v závěru.

školský ; demokracie ; vzdelávanie ; demokratická výchova ; výuka ; spoločenský systém ; vyučovacia metóda ; kompetencie ; výskum ; metóda výskumu ; kurikulum ; projekt ; rozhodovanie ; systém výchovy a vzdelávania ; výsledok výskumu

<http://katalog.npmk.cz/documents/529232>

12.

Synthesizing research evidence on self-regulated learning and academic achievement in online and blended learning environments : a scoping review / [Syntetizace výzkumných důkazů o samoregulovaném učení a studijních výsledcích v online a smíšeném vzdělávacím prostředí :

rozsáhlý přehled] / Zhihong Xu, Yingying Zhao, Jeffrey Liew, Xuan Zhou, Ashlynn Kogut -- eng --
Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research review -- ISSN 1747-938X -- Roč. 18, č. 39 (May), s. 1-17.

Studie se zabývá výzkumem tzv. samoregulovaného učení (self-regulated learning, SRL) a studijních výsledků v online a smíšeném vzdělávacím prostředí. Na základě výzkumů provedených v různých zemích zkoumá SRL z hlediska studijních charakteristik, metodologie a vlastností. Studie odhaluje užitečnost SRL v matematických, technických či strojírenských oborech a oborech přírodních věd, zároveň ale poukazuje na nutnost SRL dále zkoumat.

e-learning ; hybridní výuka ; vzdělávání ; učení ; školství ; systém výchovy a vzdělávání ; studijní obor ; metodologie ; výzkum ; metoda výzkumu ; praxe ; úspěch ; výsledek výzkumu

<http://katalog.npmk.cz/documents/529198>

13.

A systematic review of bilingual education teachers' competences / [Systematický přehled kompetencí učitelů bilingvního vzdělávání] / Luisa Scherzinger, Taiga Brahm -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research review -- ISSN 1747-938X -- Roč. 18, č. 39 (May), s. 1-23.

Článek se zabývá fenoménem bilingvního vzdělávání, jehož potřeba roste na pozadí globalizačních procesů. Zaměřuje se především na výzkum kompetencí nutných u učitelů (jedná se například o jazykové a pedagogické/psychologické znalosti) a školského prostředí (podpora jazykových a kooperativních dovedností a znalosti výzkumu bilingvního vzdělávání). Výsledky shrnuje v závěru.

dvojazyčné vzdělávání ; bilingvismus ; vzdělávání ; učení ; výuka ; učitel ; systém výchovy a vzdělávání ; globalizace ; výzkum ; metoda výzkumu ; školství ; výsledek výzkumu ; kompetence ; znalost

<http://katalog.npmk.cz/documents/529252>

14.

A systematic review of the association between social and emotional competencies and student engagement in youth / [Systematický přezkum vztahu mezi sociálními a emočními kompetencemi a angažovaností studentů v mládí] / Anabela Caetano Santos, Celeste Simões, Márcia H.S. Melo, Margarida F. Santos, Iara Freitas, Cátia Branquinho, Carmel Cefai, Patrícia Arriaga -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research review -- ISSN 1747-938X -- Roč. 18, č. 39 (May), s. 1-38.

Autoři v článku zkoumají na základě 91 studií týkajících se 22 různých zemí souvislost mezi angažovaností studentů a žáků a jejich sociálními a emočními kompetencemi. Předmětem výzkumu byli žáci a studenti ve věku 10-25 let především ze smíšeného a zranitelného prostředí. Ze svých poznatků autoři vyvozují názor, že by vzdělávací instituce měly zavést programy sociálního a emocionálního učení.

školství ; kompetence ; vzdělávání ; student ; výuka ; žák ; emoce ; sociální dovednost ; výzkum ; metoda výzkumu ; výsledek výzkumu ; systém výchovy a vzdělávání ; sociální prostředí ; věk 10-25

<http://katalog.npmk.cz/documents/529234>

15.

Uncovering important 21st-century skills for sustainable career development of social sciences graduates : a systematic review / [Odhalování důležitých dovedností 21. století pro udržitelný kariérní rozvoj absolventů společenských věd : systematický přehled] / Ayşegül Karaca-Atik, Marieke Meeuwisse, Marjan Gorgievski, Guus Smeets -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy
In: Educational research review -- ISSN 1747-938X -- Roč. 18, č. 39 (May), s. 1-15.

Článek se snaží na základě empirických studií zjistit, jaké dovednosti jsou v současnosti důležité pro absolventy společenských věd, aby se uplatnili na trhu práce a posléze udrželi v zaměstnání. Zkoumá například aspekty komunikačních dovedností, kritického myšlení, iniciativy a sociálních a mezikulturních dovedností.

společenské vědy ; absolvent vysoké školy ; vzdělávání ; učení ; dovednost ; komunikační schopnost ; myšlení ; sociální dovednost ; výzkum ; metoda výzkumu ; profesní dráha ; výsledek výzkumu

<http://katalog.npmk.cz/documents/529156>